

Muhulane

Nr 7 (356)

Juuli 2019 (heinakuu)

Muhu leht

Vt lk 7.

Laulupeo ühisvaatamise ja laulmise rahvapidu saab 7. juulil kl 14 nautida Kuressaare linna keskväljakul. Pärnu lastepargis ning Hiiumaal Orjaku sadamas.

Muhu valla arengukava 2019–2030 ja tegevuskava eelnõu avalik väljapanek

toimub 1.–31.7.2019.

Eelnõuga saab tutvuda Muhu valla kodulehel www.muhu.ee, vallamajas ning Liiva ja Hellamaa raamatukogudes.

Ettepanekuid arengukava ja tegevuskava eelnõusse võivad esitada kõik huvitatud isikud avaliku väljapaneku kestel kirjalikult aadressil vald@muhi.ee või aadressil Vallamaja, Liiva küla, Muhu vald 94701.

Muhu valla arengukava eelnõu avalik arutelu toimub 18. 2019 kell 17. 00 Hellamaa külakeskuses.

ISSN 1736-289X

Kis otsib, sie levab!

Ellamaa Roamatukogul oo suur rõem ja au kuuluta, et kõige kenama muhukielse sõna otsimine oo läbi, sellepärast et sie sõna oo nüüd leitud. Ja misepärast seda nii kangeste otsiti? Eks ikka selle taudi, et sie voasta oo kuulutat ÜRO põliskielte voastaks ja emakiele voastaks ja juba oo välja valitsetud kõige eestlaslikum sõna, miseks sai „sõnajalaõis”. Ja suardlased leitsid ruttu, et kõige suurelikum lause oo „äi see kena”.

Ja et muhulased oo ennast ikka teistest änamaks pidan, siis olli meitel kua taris oma põliskieles kõige kenam sõna välja valitseda. Aga ega seda põle siis paljast võiduamist pärast akatut tegema. Oopistükkis selle pärast, et emakielevoastal meite muhu kielele rohkem tähelepanu püörda ja seda

viel paramini aujärje piale tõsta ja et oleks üks sõna, misega ehk turismi- või äriajalised suaksid tahtmise korral kua omi asju reklaami.

Selle kõige kenama sõna otsimine akkas ühe teisipä Ellamaa Külakeskuse kohviomingu naestega-miestega pihta. Ja sialt edasi üiti alla lehtes ja raadius ja veispukis ja... neid sõnu pakuti roamatukogus kohja pial ja tilehvonnii tiel ja suadeti lekripostiga, aga kõige rohkem rahvast istub ju nüidseal sial veispukkis või muhu kiele ehk palgeroamatus. Sial veispukkis läks asi vähepärist säost ää kua, sellepärast et ega sial põle paljast kõige kenamaid muhukielseid sõnu pakutud, aga muist ollid lihtsalt kole uhked sõnad ja ütlemised ja ühna lause mõetu olli kua. Ma põle kade kua oln ja tähendasi kõik üles. Neid

sõnu ja uhkeid ütlemisi olli kokku masu 180. Ja kõige rohkem pakuti sõna „munuke”, mis sai ühtekokku 54 jaalt. Teese kohja piale jähi „tuhlis” mitmed muodi ja kolmandaks tulli „neh”. Kole kenad sõnad kõik.

Kangeste tahaks kiita neid 127 muhulast, suardlast ja ülemoalast, kis oma sõnu pakkusid. Nende vahel luositi Ellamaa leedutulel puaer pisikest auinda kua välja, misedega toetasid Muhu Vallavalitsus, Ellamaa Külakeskus ja Ellamaa Roamatukogu. Auinna suajad ollid Eve Saarkoppel, Mari-Liis Pae ja Raeli Kolk. Kahel viimasel tuleks nüid oma auinnale Ellamaale järele tulla.

Pitk pai kõikidele, kis osa said. Kena emakiele voasta jätku ja piame ikka muhu kielt au sihes! Olge siis munuksed!

Anu Ellamaa Roamatukogust

MTÜ Õpituba kutsub loodusrajale

Muhu seikluspargi vedajad on Piiri Kikus maha märkinud loodus- ja õpperaja, mis sai juuni keskpaigas pidulikult avatud. Rajalt leiab tahvleid teabega kohalike, piirkonnale omaste linnuliikide, liblikate ja taimede kohta. Võimalus on kõndida lühemal või pikemal loodusrajal, kus loodusvaatlused on põimitud vahepealsete kultuuriilmingutega (militaar- ja krossimaastikud).

Loodusrada algab seikluspargi parklast, piletit ostma ei pea ja kui on taskus nutitelefon, võib loodusobjektide kohta lisateavet hankida. NB! Suitsupakk jäta autosse, metsas kindlasti suitsetada ei tohi.

Avaringil, lühemal rajal jutustasid Triin Vokk ja Kadri Tüür Kiku ja selle ümbrusega seonduvaid lugusid. Väga soe juunipäev oli välja ajanud just paraja portsu huvilisi, kellele pärast pakuti Portugali kohvikupidajate tehtud karpatšot.

Loodusrada saab läbida puhta tasuta puhtas looduses (suure maantee argimüüri on soodsas tuulega teinekord olematu). Tahtmise korral võib kaasa haarata paar paberkotti ravimtaimede või seente tarbeks, Kikus olevat koguni oma tikrivarud, kust pole patt mõni

mari suhu või kotipõhja pista. Inimesel on aeg taas tunnetada, et ta on looduse osa, kelle tervisele tuleb kasuks taimi ja marju tunda, linnuhäälte üle rõõmustada või liblikate värvikat ilu nautida.

Loe edasi lk 6.

Muhu Vallavalitsus kuulutab välja konkursi

maa- ja planeeringunõuniku ametikohale (koha suurus 1,0)

Maa- ja planeeringunõuniku põhiülesandeks on maakorralduse ja planeerimisalase töö korraldamine Muhu vallas. Pakutav koht on tähtsajaline, ametniku lapsehoolduspuhkusel viibimise ajaks.

Konkursi tingimused leitavad Muhu valla kodulehel lingil "vabad töökohad Muhu vallas"

Kandideerimise dokumendid märgusõnaga „Maanõunik“ palume saata hiljemalt **31. juuliks 2019.** a e-posti teel digitaalselt allkirjastatuna aadressil vald@muhi.ee või saata/tuua aadressil Muhu Vallavalitsus, Liiva küla 94701, Muhu vald, Saare maakond. Eeldatav tööleasumise aeg: 2.9.2019.

Lisateave Pille Tamm, tel 453 0680 või maa@muhi.ee

Muudatus perekonnaseisutoimingutes

Alates 1. juulist muutub surma registreerimise kord Eestis. Juulikuust pole lahkunu lähedasel enam tarvidust surma registreerimiseks pöörduda valla perekonnaseisuametniku poole, sest surmatõendi väljastab tervishoiuteenuse osutaja.

Seega alates 1. juulist Muhu Vallavalitsuses enam surma registreerida ei saa, samuti ei saa me väljastada surmatõendeid.

Maakonnakeskuse kohalikele omavalitsustele jääb surma registreerimise pädevus alles, kuid seda vaid erijuhtudel.

Matusetoetuse saamiseks saab vastava taotluse esitada elektrooniliselt aadressile vald@muhi.ee, taotlusvorm leitav valla kodulehel www.muhi.ee/Sotsiaalhoolekandetaotlus

Matusetoetuse taotluse saab saata ka postiga või täita vallamajas kohapeal.

Sünni registreerimise toiming ja elukohateadete menetlemine toimub endistviisi Muhu Vallavalitsuses, toimingute läbiviimiseks omavad õigusi Heiske Tuul ja Ave Toomsalu.

Kaunist suve!

Muhu valla kantsleil

Kolmanda sebravarsa sünnist jaanalinna farmis kirjutas 18. juuni Meie Maa. Koos sebradega kasvavad Nautses jaanalinna, alpakad, punakängurud, wallabid, emud, ponid ja jänkud.

Vallavalitsuse istungitelt

12. juuni

Korraldatud jäätmeveost vabastati ajutiselt (1.9.2019–31.5.2020) Mäla k Tõnismäe kinnistu.

Tunnistati kehtetuks Muhu vallavalitsuse 6. märtsi 2019 korraldus nr 55 "Valla teede sulgemine".

Otsustati parandada Muhu vallavalitsuse 8. mai 2019 korralduse nr 121 p 5 maaüksuse maksustamishinna osas (Viira k Hantsu).

Otsustati jagada Põitse k Karja kü kolmeks: Karja, Pärna, Nuka (kõik mtm).

Määrati sotsiaalhoolekandeline hüvitis.

Väljastati projekteerimistingimused Pädaste k Jõe mü majandusabihoone ehitusprojekti koostamiseks.

Väljastati ehitusluba:

- Nautse k Kästiku-Tooma mü elamu, sauna, abihoone ja maakeldri püstitamiseks,

- Simiste k Markuse mü üksiklamu püstitamiseks,

- Simiste k Keskpõllu mü-le puurkaevu rajamiseks,

- Mõisaküla Ranna-Uuelu mü maa-soojuspuraugu rajamiseks.

Tunnistati kehtetuks Leisi Valla Kommunalaametele väljastatud vedaja kaart nr 3 ja otsustati väljastada Saaremaa Haldusele vedaja kaart nr 4, mis annab õiguse teostada reovee äravedu ratastraktoriga.

Kinnitati Muhu valla õppestipen-

diumide saajad vastavalt stipendiumikomisjoni ettepanekule (Emma Maltis, Agnes Äkke, Kaia Saaremäel, Kadri Kipper; Eliis Paas; Annabel Rebane).

Vaadati läbi volikogu materjalid ja avaldused.

26. juuni

Otsustati korraldada konkurss asendaja leidmiseks maa- ja planeeringunõuniku ametikohale.

Kinnitati hoonestusõiguse konkursi tingimused ja selle korraldamine.

Kinnitati lihtmenetlusega riigihanke "Hellamaa külakeskuse ümberehitamise projekteerimistööd" hindamise otsused ja kuulutati välja edukas pakkuja: OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt.

Kinnitati maa võõrandamiseks ja rendileandmiseks korraldatud kirjalike enampakkumiste tulemused.

Kinnitati mälestuskontserdi "Merele läinud ja jäänud" toimumine 23. juulil kl 19–23 Kallaste sadamas.

Otsustati eraldada külaelanike selt-sitegevuse ja külade arendamise toetusi (Orthodox Singers kontsert Rinsi kirikus, Muhu 6. tennisevõistlused, XVI jaaniturniir võrkpallis, mälestuskontsert "Merele läinud ja jäänud", pop-up telgi soetamine Kallaste küla, Karjamaa kümnevõistlus 2019, Kuivastu küla kokkutulek, "Ilu elab" päev, taimede

soetamine Muhu Roosaeda, rallidel osalemine).

Otsustati vabastada korraldatud jäätmeveost ajutiselt (1.9.2019–31.7.2020) Soonda k Suure-Tähvena. Väljastati vedaja kaart nr 5 Citelli OÜ-le reovee äraveoks Muhu vallas.

Otsustati jagada:

- Suuremõisa k Võlupe-Mäe kü: Võlupe-Mäe (el.m) ja Võlupe-Kadaka (mtm),

- Viira k Kaarli kü: Kaarli (mtm) ja Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare tee (transp.maa).

Määrati kinnisasjaga liitmiseks sobiva iseseisva kasutusvõimaluseta maana erastatava Nurme k Kase kü maksustamishind.

Võeti vastu ja otsustati suunata avalikule väljapanekule Liiva k Maleva ja Raunmäe mü-te detailplaneering.

Kooskõlastati puurkaevu asukoht Nõmmküla Muda mü-l.

Väljastati ehitusluba:

- Mõega k Jaagu mü abihoone komplektseks ümberehitamiseks,

- Külasema k Sepahansu mü suvila püstitamiseks,

- Koguva k Rannaia mü rehielamu püstitamiseks.

Väljastati projekteerimistingimused Võiküla-Muhu-Orissaare 110 kV õhuliini laiendamiseks üle 33 % selle esialgselt mahust vastavalt kaalutusotsuses esitatud tingimustele.

Detailplaneeringud

Muhu Vallavolikogu algatas oma 20.6.2019. a otsusega nr 108 Muhu vallas Raugi külas asuva Männa (47801:001:0796, maatulundusmaa, 7,33 ha) maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärgiks on maaüksuse kruntimine kuni kuueks elamumaa krundiks ning ehitusõiguse määramine elumute ja kõrvalhoonete rajamiseks, teede ja tehnovõrkude rajamine ning servituutide seadmise vajaduse

Muhu Vallavalitsus võttis 26.6. 2019. a korraldusega nr 171 vastu Liiva küla Maleva (47801:004:0469, maatulundusmaa) ja Raunmäe (47801:004:0510, maatulundusmaa) maaüksuste detailplaneeringu. Planeeringuala suurus on ca 2,7 ha, hõlmates vähesel määral ka Villemi (47801: 004:0365) ja 21151 Liiva-Nõmmküla tee (47801:004:0463) katastriüksusi.

Detailplaneeringu eesmärgiks on Liiva keskuse ettevõtlusala laiendamine. Maleva ja Raunmäe kinnistud soovitakse arendada välja kaubandus-, toitlustus- ja teenindushoonete ning majutushoonete maana. Ette nähakse võimalused ka keskuse alale sobiva tootmise arendamiseks. Vajadus Liiva küla ettevõtlusala laiendada tuleb asjaolust, et viimaste aastatega on Liiva küla oluliselt arenenud ning on tekkinud suur puudus nii kaubandus- kui teeninduspindadest.

Maleva krundi planeerimisel on lähtutud eesmärgist, et territoorium hakkaks toimima koos Maleva krundi kõrval asuva olemasoleva ja lähitulevikus rajatava Liiva keskuse alaga. Parkimisala on planeeritud loogiliselt jätkuna Maleva kinnistust lõunas asuva Raunmäe (47801:001: 0770) maaüksusele rajatavale parklale. Sellest tingituna jaguneb Maleva kinnistule kavandatud hoonestusala kaheks, üks osa Liiva – Nõmmküla tee ääres ja teine osa kinnistu idaosas. Hoonestuse sellisel paigutamisel tekib hoonete vahele kompaktne sisehoov, mida saab kasutada parkimiseks ning laotade või ürituste korraldamiseks. Maleva krundile nähakse ette võimalus rajada kaks suuremat või viis väiksemat äri- või

määramine. Planeeringuga tuleb leida piirkonda sobiv ning keskkonna väärtusi arvestav lahendus.

Kui soovite osaleda planeeringu koostamises või saada teavitusi või lisainfot, siis palume teavitada sellest Muhu Vallavalitsust ning märkige ka ära viis, kuidas soovite edaspidi infot saada ning planeeringu väljatöötamises osaleda.

tootmishoonet. Tootmisettevõtteks on lubatud rajada vaid sellist tootmist, mille puhul ei kaasne negatiivset mõju (müra, õhusaaste, sh ebameeldiv lõhn) väljaspool hoone piire. Raunmäe krundile on planeeritud üks kuni kahekorruseline majutus- ja büroohoone. Seoses ringristmiku planeerimisega eraldatakse Raunmäe, Maleva ja Villemi maaüksustest krundid teemaa jaoks.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 15.7. – 31.7.2019. Detailplaneeringu materjalidega on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda Muhu vallamajas aadressiga Muhu vald Liiva küla Vallamaja ning valla kodulehel: www.muhi.ee/Detailplaneeringud. Planeeringu avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub 8.8.2019 kell 17.00** Muhu vallamajas. Ettepanekud ja vastuväited planeeringulahenduse osas palume esitada kirjalikult avaliku väljapaneku jooksul.

Nimetatud Vallavolikogu otsuse ja Vallavalitsuse korraldusega saab tutvuda Muhu Vallavalitsuses ja aadressil www.muhi.ee/Dokumendiregister

Täiendav teave tel 453 0680, maa@muhi.ee

Muhu Vallavalitsus teavitab detailplaneeringutest valla kodulehel, maakondlikus lehes, valla teadetetahvil ja üldjuhul ka ajalehes Muhulane (kui ilmumissagedus võimaldab). Lisaks on võimalus tellida endale teavitused meilile. Selleks palume saata meililistiga liitumise soov aadressil maa@muhi.ee

Platsi kinnistu hoonestusõiguse konkurss

Muhu Vallavalitsuse 26. juuni 2019. a korraldusega nr 159 korraldatakse Piiri küla Platsi kinnistu (pindala 8134 m², katastritunnus 47801:007:0900) hoonestusõiguse konkurss.

Konkursi eesmärgiks on tagada kinnistu väljaarendamine koos hoonestusega ning heaperemehelik ja jätkusuutlik kasutamine erinevate ettevõtlusalaste tegevuste läbiviimise otstarbel, mis avaldavad positiivset mõju Muhu valla arengule, kohalikule ettevõtluskeskkonnale ja tagavad kinnistu arendamise kaudu tööhoive suurendamise Muhu vallas.

Konkurss toimub ajavahemikul 1. juuli – 2. september 2019. a. **Pakkumuste esitamise tähtaeg on 2. september 2019. a kell 11.00.**

Konkursi tingimustega on võimalik tutvuda Muhu valla veebilehelt www.muhu.ee teadete alt. Täpsustavaid materjale ja informatsiooni saab küsida Muhu Vallavalitsuselt aadressil Muhu vald, Liiva küla (tel: 453 0670, raido.liitmae@muhi.ee).

Tuult tiibadesse!

Muhu Põhikooli lõpetajad: ees Kaila Sugul, Helerin Soop, Kristiina Maria Huum, Annabel Rebane, taga Allan Luup, Riina Hopp (klassijuhataja), Kaur Aaso, Erki Tammeaid.

Foto: Ivar Äkke.

Jaani- ja heinakuu muuseumis

Jaani- ja heinakuu on taaskord mööda saanud ja muuseumis oli toimetamisi omajagu. Alustasime projektiga „Laupa lõunased lõllamised“. Eesmärgiks oli tutvustada kohalikku kultuuri turistidele, kes külastavad muuseumi lõunasel ajal. Kaks korda on sellised laupäevad meil toimunud ja külastajatele väga meeldisid nii esinemised kui ka rahvariided. Lehe kokkupanemise ajaks on oma esinemise jõudnud ära teha ka Külasepa Seltsing koos Lõõtsmoorikutega, ent kuidas meil sel päeval külastajatega on, ei oska veel öelda, aga küllap ikka neid on.

22. juunil toimus Eemu veski juures vanavara laat pealkirjaga „Vana trüni laat“. Ootasime sinna

müüjaid, keda sel korral just väga palju ei olnud, aga see eest oli külastajaid rohkelt ja müüjatel, kes kohale olid tulnud, läks müük selle võrra muidugi paremini, et meid vähe oli.

Juulikuus käib turiste eriti palju ja seoses sellega teeme üritusi vähem, kuna turistidega tegelemine võtab suure osa tööajast.

11. juulil on kõik oodatud õhtul **kell 19** Tooma talu õuele ja saab vaadata Tornimäe näiteseltsi etendust „Võõras mees majas“. Pilet kõigile 5 eurot. Õhtuste ürituste ajal on muuseumi hooned suletud!

20. juulil võõrustab Muhu Muuseum projekti „Eput päe Muhus“ korraldajaid ja osalejaid. Nimelt toimuvad muuseumi kon-

torihoones loengud kella 11–13ni. Paljude esinejate hulgas teeb ettekande ka muuseumi teadur Eda Maripuu. Täpsem teave projekti kohta [facebookis](https://www.facebook.com/museumimuhu).

Juulikuus teeme koostööd Muhu Noortekeskusega. Töömaleva noored töötavad muuseumis kuu teisel nädalal.

Muhu Muuseumis vaadatavad näitused: II korrusel püsinäitus „Muhu tekstiil“. Välja talu I koruse fuajees Anne Korvi mälestusnäitus.

Toomal: Madise kambris on stendid Muhu looduse ja ajaloo kohta. Tooma talu endises sigade laudas on uus näitus „Muhu ja Läti“.

Kuivastu kohvikus fotonäitus „Sirje Tüüri tikanditest ja maalingutest“. Näitust saab vaadata kohviku lahtioleku aegadel.

Muhu Muuseum on avatud igapäevaselt kella 9–18. Kunstital E-P kella 10–18.

Tervitustega,

Siret muuseumist

Õhtulaul

**Muhu Katariina kirik
14. juuli kl 22**

Risto Joost - kontratenor
Saale Fischer - klavessiin
Villu Vihermäe - viola da gamba
Kavas: Henry Purcell, Cyrillius Kreek, Tobias Hume jt.
Piletid ka kohapeal.

Noppeid

Muhu vallavanem Raido Liitmäe vastas arhitektide Mark Gritmitlihti ja Marii Prii-Pärna kriitikale Liivale plaanitava **ärihoone planeeringu** kohta 6. juuni Saarte Hääles. Arhitektide arvamusi Muhu keskuse arendusest ja nende ettepanekuid võis lugeda 5. juuni lehest.

Kallaste bussipeatuse uuest ilmast kirjutas 5. juuni Meie Maa. Aivar Pink, Imre Luht ja külanem Andres Kindel andsid muhumustrilise kuue vanale ja väsinud peatusehoonele. Lähitulevikus tahaks köpitsemist veel katus. Varem on külaaktiiv korranud Tamse ja Paenase bussipeatused.

Muhu valla pakendite kogumispunktides jõudis lõpule **konteineripargi uuendamine**, kirjutas 6. juuni Saarte Hääle. 30 konteineri asemel on saarel nüüd 33 konteinerit, neist 19 uued.

Igal reedel võib reisida **uisuga mandri ja Muhu vahel**. Kui ilm lubab, lahkub Moonland reedel Kuivastu väikelaevalde kai äärest kl 17 ja Virtsu suure kai äärest kl 18 kuni suve lõpuni. Sõit üle väina kestab ca 45 minutit. Pilet 15 eurot (muhulastele 10). Tulge elavas järjekorras või broneerige läbi trip@uisk.ee. Reisiplani muudatusi ja seisakuid saab jälgida näoamatu kommentaariumis.

Hoolduse koordinaatsiooni projektile pandi punkt koostöökokkuleppe sõlmimisega

Augustikuus jõuab Saare maakonnas lõpule aastane hooldust vajavate inimeste toetamise projekt, mille raames said nõu ja tuge 50 inimest. Projektile pandi ilus punkt 20. juunil, mil Muhu, Ruhnu ja Saaremaa vald ning Kuressaare haigla sõlmisid koostöökokkuleppe.

Projektist lähemalt

Hoolduse koordinaatsiooni projektiga soovisime senisest enam tugevdada sotsiaalhoolekande ja tervishoiuteenuste seotust inimese jaoks nii, et abisoovija eesmärgi nimel töötatakse ühiselt. See tähendas senisest enam valdkondade vahelist teenuste koordineerimist ja järjepidevat osutamist.

Hoolduse koordinaatsiooni projekti on ellu kutsunud Sotsiaalministeerium, kes on valinud selles osalema partnerid üle Eesti. Lisaks Muhu, Ruhnu ja Saaremaa vallale viivad projekti tegevusi ellu ka Tartu, Rakvere, Tallinn, Tori ning Tõrva koos Otepää ja Valgaga.

Selle algatusega soovis Sotsiaalministeerium kohalikult tasandilt sisendit, kuidas parandada sotsiaalhoolekande ja tervishoiuteenuste omavahelist toimimist inimeste jaoks. Eesmärgiks, et mõlemast süsteemist pikka aega tuge vajavad inimesed ei peaks süsteemide vahel ekslema, vaid et inimese paranemist või tervise säilitamist ja toimetulekut toetaksid mõlemad süsteemid

koos.

Omavalitsuste sisendit kasutasime sellise hoolduskoordinaatsiooni mudeli väljatöötamiseks, mida saaks rakendada terves riigis. Mudeli rõhuasetus on tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi koostöömismisel. Igapäevatoos tähendab see toetust sooviva inimese ja tema lähedaste, perearsti, eriarsti, sotsiaaltöötaja, teenuse osutaja ja teiste vajalike osapoolte koordineeritud koostööd inimese toetamisel.

Koostöökokkuleppest

Eriliselt hea meel on aga Muhu, Ruhnu ja Saaremaa valla ning Kuressaare haigla vahel sõlmitud koostöökokkuleppe üle, mille eesmärgiks on suurendada tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandesüsteemi koostööd inimeste toetamisel. Koostöökokkuleppe on täies mahus kättesaadav ka Muhu valla kodulehelt.

Eelmise aasta augustis alanud projekt hooldust vajavate inimeste toetamiseks on küll lõpule jõudmas, ent projektiga ellu kutsutud tegevused jätkuvad ühel või teisel moel sellest hoolimata. Nüüd on selleks ühiseks valdkondade vaheliseks silaks Kuressaare haigla ning Muhu, Ruhnu ja Saaremaa valla vahel sõlmitud lepe.

Aitäh kõigile koostööpartneritele!

Mare Naaber

Muhu, Ruhnu ja Saaremaa valla
hoolduskoordinaator

Muhu II Noortefestival

Muhu Noortefestival toimub sel aastal **11. augustil** Muhu Noortekeskuses ja kannab alapealkirja **“Mina olen siin”**. Festivaliga teeme algust **kell 14** ja nagu eelmisel aastal, algab ka tänavu päev erinevate töötubadega. Sel aastal on mõni neist eelregistreerimisega. Hoidke silmad-kõrvad lahti, et varakult endale huvipakkuvasse töötuppa koht kindlustada. Teavet töötubade kohta hakkame jagama õige pea.

Pärast erinevaid töötubasid, sh koos Muhu noortevolikoguga, jätkub päev võrkpallimänguga ja platsil on vallavalitsuse ja -volikogu esindus. Sel aastal on meil noortevolikogu, kelle vastu mängida. Võimusuhted paika servitud, jätkub päev omaloomingu konkursi tööde vaatamise ja auhindamisega. Töid ootame 1. augustini. Pikk pärastlõuna lõpeb õhtuse kontserdiga. Päeval saab osta endale kohapealt süüa-juua, et õhtuni ikka vastu pidada ja lava ees näppu visata. Kohtume 11. augustil noortekas!

Noorte omaloomingu konkurs

Muhu Noortekeskus kuulutab välja noorte omaloomingu konkursi **“Mina olen siin”**, kuhu on oodatud tööd noortelt vanuses 7–26. Konkursile on oodatud muusikapalad ja lühifilmid, sh animatsioon, mis lähtuvad teemast **“Mina olen siin”**. Konkursi eesmärgiks on noortele erinevate eneseväljendusvõimaluste pakkumine ja noorele tähelepanu pööramine.

Konkurss viiakse läbi kahes vanusegrupis: 7–16 ja 17–26-aastased noored. **Töid saab esitada kuni 1. augustini 2019 a.** Link palale või helifaili saata aadressile noortekeskus@muhu.ee. Tööde juurde tuleb lisada kindlasti autori nimi, vanus, e-posti aadress, kontakttelefon ja laulu või klipi pealkiri. Kõik osavõtjad vastutavad esitatud tööde autoriõiguste ning oma andmete õigsuse eest. Auhindamine toimub 11. augustil Muhu Noortefestivalil. Täpsemad konkursi tingimused on leitavad veebis lehel noortekas.muhu.ee

1.–12. juulil on noortekas avatud 13.30–17.30. Enne lõunat olemas noortekas töömalevas!

Muhu Lasteaed kuulutab välja konkursi järgmistele ametikohtadele:

- * 2 täiskoormusega lasteaiaõpetaja kohta tööleasumisega oktoobris 2019,
- * 1 täiskoormusega koht lasteaiaõpetaja asendamiseks lapsehoolduspuhkuse ajaks tööleasumisega orienteeruvalt septembris 2019.

Konkureerimiseks palume esitada järgmised dokumendid:

1. Kirjalik avaldus, 2. CV, 3. Haridust ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad, 4. Motivatsioonikiri, 5. Muud dokumendid mida kandideerija oluliseks peab. Aadressil: Muhu Lasteaed, Liiva küla, Muhu vald, Saare mk., 94701 või e-posti aadressil: reet.hobustkoppel@muhu.ee

Dokumentide esitamise viimane päev on 8. juuli 2019

Täpsustavat teavet saab tel. 4530 685 või 5669 1980.

Lasteaiapäevad jäid selja taha...

Selleaastane lasteaia lõpupidu toimus 21. mail, kui saatsime kooliteele 13 mudilast. Hommikupoolikul olid lapsed koos vanematega kutsutud kooli, kus esinesid neile eelmise aasta lõpetajad, kellel oli nüüd juba esimene kooliaasta lõppemas. Peale kooliskäimist jagasid lõpetajad lasteaias kõigile lasteaiataitajatele tänukirju ja lillekimpe. Õhtupoolikul koguneti aga lasteaias saali oma esimesele lõpupeole. Lapsed esinesid vanematele ja peo külalistele aasta jooksul õpitud laulude ja tantsudega. Lapsevanemad omakorda üllatasid lapsi ja peolisi tuttuue bändiga, mis kõigile väga meeldis. Seejärel jagati lastele tunnistused ja nende vanematele tänukirjad meeldiva koostöö eest.

Piduliku aktuse lõpetasid külaliste sõnavõttud ja pildistamine. Edasi jätkati juba ühises peolauas, mille olid korraldanud lapsevanemad. / **Reet Hobustkoppel**

Pildil tagareas Markus Mäe, Joosep Metsaalt, Sander Kindel, Mart Tamm, Revon Tamleht, (ja täiskasvanud:) õpetaja abi Marika Heinsoo, õpetaja Krista Niinep, Reet Hobustkoppel ja õpetaja Alli Kalm. Esireas Andreas Vahter, Trevor Tustit, Tristan Tustit, Lisett Kaasik, Birgita Uustalu, Grete-Lisandra Raaper, Mirjam Vilto ja Arti Toomsalu.

Olari Kolk

Tokkroes õitses Hollandis

Muhu rahvatantsijad ja muusikud käisid külas Hollandi sõpradel. Vastuvõtt oli kuumem kui keskmine Eestimaa suvi – kuigi tänavu on meil sellegagi vedanud!

Muhu rahvatantsijate seiklused viisid nad seekord Hollandisse. Mehed ja lapsed jäid kodu hoidma, et Tokkroesi naised saaksid hollandlastele meie tantse näidata.

Kampa saime ka kolm muusikut, kellest kaks mehisemat sorti: lõõtsa tõmbas Meelis Mereäär ja kitarrinistas Andres Anton. Bassikeeli kumistas Anne Auväär.

Sõit Den Dungenisse algas 22. mail. Koju jõudsime alles nädal aega hiljem. Hollandi lehed ei suutnud ära imestada, et tulime 2000 kilomeetri tagant neile tantsima. Esinesime hollandlaste kohalikul kirikupühal, mis algas ühise rongkäiguga. Korraldajate sõnul oli jalutuskäigu pikkus 7 kilomeetrit. Meie, kes me kõndisime seda muhu pättides, teame täpsustada, et tegelikult 7,4 kilomeetrit ühtpidi ja teist samapalju tagasi.

Finisijoon oli Hertogenboschi Jaani katedraali juures, kus peeti üheskoos 1,5 tundi missat. Lapsed laulsid ja õpetaja rääkis. Pärast seda saabus meie tähetund, kui kirikusel platsil lendlesid Muhu

siilikud. Hollandlased olid meie rahvariieetest vaimustuses, kuna nendekandi rahvarõivad olid peasjalikult musta värvi. Oma tantsu tantsisid meie võõrustajad suisa puukingades!

Rahvast oli palju ning meie laulud-tantsud võeti väga soojalt vastu. Külaliste rõõmuks võtsime üles ka „Esimese tüürimehe” loo – „... ja reisusihiks oli meile Rotterdam”.

Publiku seas oli tuttavaid nägusid omajagu, sest öömaja saime kohalikes tantsuperedes. Puhusime

hollandlastega juttu mitmel õhtul, kui koos grillisime ja tantsisime.

Nende vestluste käigus sai õhku visatud, et tulevikus võiks koos mõnele folkloorifestivalile minna. Nende arvates olime kangesti toredad inimesed ja saame ausalt öelda, et nemad ka!

Aitäh Muhu vallale ja Muhu Muuseumile, kes panid meie reisile öla alla! Hollandisse oleme alati teretunud ja sõprussidemed said uuesti kinnitatud!

Tokkroesi naised

Tokkroes koos hollandlaste tantsurühmaga Brabants Bont.

Kalev Kukke

Volikogu 21. juuni istungi päevakorrast

- Muhu valla 2019. aasta 1. lisaeelarve 1. lugemine,
- Muhu valla jäätmehoolduseeskirja 2. lugemine ja kehtestamine,
- Muhu valla arengukava 2019–2030 1. lugemine,
- Munitsipaalaluruumide kasutusse andmise ja kasutamise kord,
- Raugi küla Männa detailplaneeringu algatamine ning lähteseisukohtade kinnitamine,
- Ehitise peremehetuse tuvas-tamine,
- Nõmmküla Leemeti juurde-pääsutee küsimus,
- Muhu valla 2019. aasta 1. lisaeelarve 2. lugemine ja vastu-võtmine,
- Kinnistu koormamine isik-liku kasutusõigusega,
- Informatsioonid.

Ära raiska, ära reosta, ära rüüsta, pani südamele Mart Saarso 27. juuni Saarte Häälles. Ta rõhutas: “Kallid kaasteelised, meil on ainult üks Muhumaa ja ainult üks Eestimaa. Keegi meile uusi ei anna. Ma ise elan põhi-mõttel: väldi tegemast neid asju, mida tähistavad kolm r-tähga algavat sõna, ehk ära raiska, ära reosta ja ära rüüsta. [...] Me elame imelisel maal, mida tuleb hoida, igas mõttes.”

Mõnda Seto Kuningriigi päevast

Reisisoovitus

Suvega kaasnevad puhkused ja koolivaheajad, reiseid ja väljasõidud. Kui järgnev pakub huvi, võtke heaks!

Viimase haldusreformini 2017. aastal teati setodest ja Setomaast mujal Eestis üsna vähe. Nende vald tekkis nii, et Põlvamaa kaks valda (Mikitamäe ja Värskas) liideti Võrumaa Meremäe valla ja osa Misso vallaga. Nii loodud Setomaa vald läks Võru maakonda. Selle kontrolljooneäärse valla kui endise Petseri maakonna koostisosade halduslik staatus oli minevikus teistsugune. Vallale pandud nimi on hariv, aga siin annab ka küsimusi esitada. Kui oleks kõlapinda leidnud kunagi pakutud Lääne-Petserimaa nimekuju, oleks õnnestunud lahendada ühe hoobiga mitu valupunkti.

Iga koolilaps, rääkimata seaduskuulekast kodanikust, oleks taibanud, et kui on olemas lääne ilma-kaarele viitav vald, siis kusagil peab olema ka idakaare nimega seotud

maalapp. Kohe küsimus, miks need ühenimelised alad lahus on? Siit hargneb ajalooraamatut või internetipilve uurides see, et Eesti on lähiminevikus ja koguni topelt - 1940. ning siis veel 1944. aastal ja hiljemgi - langenud oma idanaabri agressiooni ohvriks. Teisisõnu öeldes tähendab see, et sarnaselt Gruusiale ja Ukrainale on ka meie küljest vägivaldselt ära võetud, okupeeritud ning annekteeritud kontrolljoone taga asuv Ida-Petserimaa ja kolm Narva-tagust valda. Eesti mõtte arvestades on tegu hiiglaslike maa-aladega. Need kannatavad võrrelda koguni Euroopa Liidu liikme Luksemburgi Suurhertsogiriigi omaga. Erinevalt grusiinidest ja ukrainlastest ei tihka enamus meie reakodanikest ja poliitikutest sel teemal aga iitsatadagi. Kunagise orjarahva alaväärsuskompleks annab siin end tunda, ent meil on ruumi arenemiseks ja meeleparanduseks. Tulge seda tegema

sinna, kuhu teid kutsutakse! Teie reisihuvi saab tuge EV põhiseadusest ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kehtivate rahvusvaheliste lepingute registris asuvast ja tänaseni jõus olevast 1920. aastal Tartus sõlmitud Eesti-Vene rahu-lepingust. Mis tunne teil endal oleks, kui teie piiräärne kodumaakond või osa sellest naaberriigile kingitaks? Just sellises olukorras on petserimaalased ja Eesti ingerimaalased ning nende järeltulijad.

Olete oodatud Seto Kuningriigi päeval Petserimaa Suveülikooli telki **laupäeval, 3. augustil 2019 algusega kell 12.** Teekond kuningriigipäevale Tartust Võrru 70 km, sealt 31 km Obinitsa. Omakorda sealt Võmmorski suunas 3 km kaugusel Obinitsa paisjärvest edasi märke ja siis paremale pöörates asub Küllätüvä külas Seto Kuningriigi toimumispaik.

Tegemist on setode ülimalt si-

suka kultuuriüritusega, mis kutsub kaasa mõtlema ja petserimaalaste heaks tegutsema. Iga kaasmaalane peaks külastama vähemalt üht kuningriigi päeva, et teada saada, kes on Petserimaa eestlased ehk setod, kelle ajalooline asuala on lõhestatud ajutise kontrolljoonega. Kahjuks ei suuda paljud meist endale selgeks teha, mis on kontrolljoon ja mis on riigipiir.

Seekordse suveülikooli teemaks on Eesti Vabadussõja sündmused Petserimaal ja selle maakonna osa Eesti riigikaitses. Tuleb juttu ka Petserimaaga seotud Eesti Vabaduse Risti kavaleridest ja soomepoistest. Toimub rahakorjandus Värskasse Petserimaa Vabadus-samba püstitamise toetamiseks. Telgis on saadaval Petseri maakonna laulipud.

Info: Osvald Sasko (tel. 5672 0542) ja **Aldo Kals** (tel. 5690 8945, Aldo.Kals@mail.ee), Tartu Rahu Põlistamise Seltsi liikmed, Petserimaa Suveülikooli korraldajad.

IV Muhi Kohvikutepäev 2019

28. juulil toimub IV Kohvikutepäev Muhu saarel, kus on võimalus muuta oma koduaiad või külaplatsid ühepäevakohvikuteks. Kui ka sinul on soov oma koduõuel või külaplatsil kohvik avada, siis saad ennast kirja panna, kirjutades Annelile (annelitamm.muhu@gmail.com).

Korralikuks kaardistamiseks ja teabe jagamiseks anna palun teada järgnev: 1) kohviku nimi, 2) asukoht, 3) lahtiolekuaeg, 4) kontakt (nimi ja telefon), 5) kohviku lühitutvustus (veel midagi huvitavat peale kohvi ja kookide. Näiteks mõni esineja, mõni näitus, jne)

On väga tublisid kohvikupidajaid, kes oma kohvikute teen varakult teada andsid, aga et ka veidi hilisemad jõuaksid, siis otsustasime pikendada kohvikutepäeva **registreerimise tähtaega esmaspäeva, 8. juulini** (kaasa arvatud). Rõõmsate kohtumisteni kohvikus!

Katrin Pautsi raamatuid laenutati kogudest mullu väga aktiivselt, kinnitas ERRI uudisteportaal 26. juunil. Pauts oli neljandal kohal enim hüvitist teeninud kirjanike hulgas. Tema meelest peitub laenutuse suure arvu taga tõsiasi, et Eestis on raamatud väga kallid ja inimesed ei jakska osta, kuid ka asjaolu, et ta on osanud piisavalt põnevalt kirjutada.

MTÜ Õpituba kutsub loodusrajale

Algus lk 1.

Rühmad ja suuremad huvilised saavad seikluspargi kaudu palgata ka giidi, kes aitab loodusrada põhjalikumalt tundma õppida. Koostöö kogukonnaga on Triin Voki sõnul nende prioriteediks, seega võib jagada oma muljeid, kogemusi, mälestusi, teha ettepanekuid ja kasulikke märkusi. Looduse tsükleid saab rajal jälgida kõige paremini ilmselt lumevabal ajal, kuid ka suusajälgede tegemine pole keelatud.

Koeraomanikelegi on püstitatud üks asjalik nurgake, kus võib selgeks õppida mõned vajalikud harjutused koertele, mida saab hiljem kus tahes praktiseerida.

Loodusrajal seni tehtut on toetanud Leader meede projekti "Muhu loodus- ja õpperaja rajamine" raames. Projektiga tahetakse lõpuni jõuda selle kalendriaasta jooksul. Loodusraja ja seikluspargi kohta vaata lähemalt internetist: muhuseikleja.ee

Loodusraja avapäeval kuuldu nähtu põhjal kirjutas **Anu Pallas**

Ühtlasi palub Triin muhulaselt **tagasisidet mõttele rajada matkarada ümber Muhu** - mida arvavad sellest lamba- ja loomaomanikud või kinnistute valdajad?

Kirjuta Triinule oma seisukoht, võimalikud vastuväited või argumendid, mida oleks kasulik ka niisama Muhu ümber matkajatel arvestada.

Address:

triin@muhuseikleja.ee või telefon 5280 387.

Olümpiaadid, konkursid 2018–2019

Emakeele olümpiaad 31.1.2019:

7. klass - **Joonatan Jürisson 1. koht**, Teele Tarvis 8.–9. k., Mihkel Auväär 11. k., Andrus Jõelet 21. k., Romet Noor 29. k.

9. klass - **Annabel Rebane 3.–4. koht.**

Matemaatika olümpiaad (7.–9. kl) 2.2.2019

7. klass - **Teele Tarvis 2. koht**, Lauri Pehlak 6. k.,

9. klass - Annabel Rebane 4.–5. k.

Inglise keele võistlus *Spelling Bee* 16.2.2019

7. klass - Teele Tarvis 4. k., Joonatan Jürisson 13. k.

Bioloogia olümpiaad 2.3.2019

7. klass - Lauri Pehlak 8. k., Henry Härm 9. k., Mihkel Auväär 14. k.

9. klass - Annabel Rebane 8. k. **Matemaatika olümpiaad** (4.–6. kl) 9.3.2019

4. klass - Silver Ots 11.–13. k., Kai Kommel 14.–15. k., Anni Nurmberg 14.–15. k.

5. klass - **Ruudi Moon 3. koht**, Roosi Pehlak 4. k.

Ühiskonnaõpetuse olümpiaad 6., 9. klassidele, märts. 2019

6. klass: Katarina Tikka 66 p, Karl Aleksander Õispuu 65 p, Iris Sepping 60 p, Mikk Maltis 58 p, Heili Maisalu 55 p.

9. klass: Kaur Aaso 110 p, Annabel Rebane 109 p, Helerin Soop 104 p, Allan Luup 102 p.

Nuputa maakondlik voor 31.1.2019

5.–6. klassi võistkond: Ruudi Moon, Roosi Pehlak, Iris Sepping,

Katarina Tikka 4. koht

7. klassi võistkond: Muhu I (Mihkel Auväär, Joonatan Jürisson, Teele Tarvis) 6.–7. koht,

Muhu II (Andrus Jõelet, Mauri Moon, Romet Noor) 10.–11. koht. **Pranglimine** (peast arutamise võistlus) 2019 piirkonnavor

Oskajad: Ruudi Moon 5. k., Katarina Tikka 7. k., Roosi Pehlak 12. k.

Neiud: Teele Tarvis 10. k., Nora Paist 17. k.

Noormehed: Mauri Moon 6. k., Andrus Jõelet 7. k., Romet Noor 11. k., Mihkel Auväär 16. k.

Känguru (matemaatikavõistlus) 21.3.2019

Igast vanuserühmast välja toodud parim tulemus. Tulemused leitavad TÕ Teaduskooli kodulehelt: www.teaduskool.ut.ee/et/ainevoistlused/kanguru

Pre-ekoljerid (osales 6179): Robert Sepping 69 p, 891. k.

Ekoljerid (osales 6512): Anni Nurmberg 79 p, 931. k.

Benjaminid (osales 5205): Katarina Tikka 68 p, 2220. k.

Kadetid (osales 3849): Teele Tarvis 107 p, 487. k.

Juuniorid (osales 2527): Annabel Rebane 69 p, 671. k.

Maakonna koolide vahelises mängus **Koolivikter** 2018 saavutas Muhu Põhikool 1. koha ja korraldab järgmisel aastal Koolivikrit.

Edukad on olnud Noortekeskuse juures tegutsevad maletajad, kabetajad. Sportlased on käinud võistlustel.

Koostas Ulvi Kipper

18–22. juuli - 5 päeva jutti
Muhu kiriku pastoraadihoones, Liival:
10.00–15.00
Supipaus 12.00 – 12.30

LUBIKROHVIMISE PRAKTIKUM

restauraator

Kalle Kase juhendamisel

Võimalus viimast korda sel aastal oma ala parimalt spetsialistilt küsida ja lubikrohvimise tehnikat harjutada, panustades sellega ajaloolise ehitismälestise siseruumide restaureerimisel.

Vali sobiv aeg ja registreeru, kuna päeva osalejate arv on piiratud!

lisainfo

Inna Ligi tel. 5190 9290

muhu@parandikool.ee

Muhu Pärandikool MTÜ projekt
„Lammutame, hoiame, või loome?“
toetab LEADER programmi meede 2
„Eluajaliste kogukondade arendamine ja elukeskkonna parendamine.“

PABERKROHVI KOOLITUS

26.–27. JUULIL KELL 10 – 16
MUHU PASTORAADIS LIIVAL

Paberikrohv on traditsiooniline, keskkonda säästev, soe, vastupidav, heli isoleeriv ja lihtsalt paigaldatav materjal.

Koolituse käigus katsetame erinevaid paberikrohvi tootmise võimalusi, paigaldame krohvi kätega ja kelluga, voolime reljeefseid mustreid, kaunistame. Koolitust viib läbi Rutt Veide.

Osavõtutasu 15.–
(sisaldab kohvipause)

Osalemise soovist anna teada:
innaligi@gmail.com või
rutt@coloratum.ee

18. juuni Meie Maa puudutas **Ivo Linna** juubelituuri. Juubilarist keset muusikamaailma kirjutas Peeter Olesk 10. juuni Meie Maas.

LAUPÄEVAL, 10. AUGUSTIL 2019

XVII MUHU JOOKS

PÕHIJOOKS
21,1km (poolmaraton), start kell 11.00
Start ja finiš Liiva staadionil
Registreerimine kell 9.00-10.30
Muhu Spordihallis
Osavõtmaks eelregistreerimisel 5€, jooksupäeval 10€.
(noored kuni 18.a k.a. TASUTA)

RAHVAJOOKS
6,3km, start kell 11.20
Start ja finiš Liiva staadionil
Registreerimine kell 9.00-10.30
Muhu Spordihallis
Osavõtmaks eelregistreerimisel 3€, jooksupäeval 5€.
(noored kuni 18.a k.a. TASUTA)
Rahvajooksule oodatud ka kepikõndijad ja matkajad osavõtt TASUTA

LASTEJOOKS
200 m, start kell 13.15 Liiva staadionil
registreerimine kell 9-11 Muhu spordihallis
Osavõtt - TASUTA

30. juuli - 8. august
Liiva turismilõpppunktis
ja muhu valla kodulehel:
www.muhu.ee

Info ja juhend: www.muhu.ee

KÕIGI OSALEJATE VAHEL LOOSITAKSE VÄLJA JALGRATAS!

Ansambel Orthodox Singers tähistab tänavu oma 30. sünnipäeva ning esitab oma repertuaarist kaunimaid palu

Kontserdid toimuvad: laupäeval, 20. juulil kell 19.00 Muhu-Rinsi Kaasani Jumalaema kirikus (Muhu vald, Saaremaa); pühapäeval, 21. juulil kell 18.00 Kahtla Vassilius Suure kirikus (Kahtla, Laimjala kant, Saaremaa)

Kava "Orthodox Singers 30" näitab õigeusmuusikat kogu oma mitmekülguses. Kava on koostatud nii, et tutvustada praktiliselt kõiki olulisi õigeusmuusika stiile ja suundi. Kuulata saab iidseid vanavene polüfoonia ja *znamennõi* viise. Kava tutvustab omapäraseid kirikuteoseid, mis on pärit Kreekast, Serbiast, Bulgaariast. Kõlavad ka Venemaa heliloojate õigeusuteosed ning kaasaegsete Eesti heliloojate vaimulik looming. Enamikku kavas esindatud vaimulikest teostest saab harva kontsertettekandel kuulata. Pileteid kontserdile on võimalik soetada ka enne kontserdi algust kohapeal.

Kriitikute poolt kiidetud

Professionaalsetest muusikutest koosnev ansambel **Orthodox Singers** on loodud Valeri Petrovi poolt aastal 1989. Tegemist on Eesti üheks parimaks professionaalseks kooriansamblik tunnistatud muusikuterühmaga, kelle repertuaaris on nii varajasi kui ka nüüdisaegsemaid õigeuskirikulaule. Ansambli repertuaar täieneb pidevalt uute teostega. Orthodox Singers muusikutel valdavad meisterlikult erinevatele ajastutele omaseid väljendusvahendeid: ansambli esinemismaneeri iseloomustavad täielik süvenemine pühakirja igasse sõnasse, laitmatu hääletehnika, täpselt läbi mõeldud dünaamiline kava ning erakordne stiilitunnetus. [Vt ka plakat lk 8.]

Mälestuskontserdiga "Merele läinud ja jäänud" meenutame kõiki neid, kes merelt enam tagasi pole tulnud. Igal rannarahval on selle kohta oma lugu ja omad isiklikud mälestused. Saame kokku **Kallaste sadamas 23. juulil kl 19**, kuulame laule ja lugusid merest, inimestest, armastusest, kaotusest, leidmisest ja kõigest muust, mis elu ilusaks teeb. Muusikat teevad Muhu enda kanged kandlemängijad ansamblist "Uijee", ameeriklannast maailmarändur, lugude koguja ja kirjutaja Genevieve Andrassen ja õhtu lõpetavad paljudele eestlastele armsaks saanud Jaak Johanson ja Krista Citra Joonas.

Pääsud 5 eurot, alla 10-aastased lapsed tasuta. Pääsud müügil kohapeal. Kontserditulu läheb annetuseks Kadunud SA-le. Kohapeal annetuskast. Võta kaasa piknikutekk, söögi- ja joogipoolis. Kes autoga tulevad, varuge aega väikeseks jalutuskäiguks.

Tehnoölevaatus

Teostame ka TRAKTORITE ülevaatus!

Tulekustuti taatlemine ja müük

Autode sisepesu

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori remont

Vauosade tellimine

Sildade reguleerimine

Rehvitööd

Kerevenituspink

Diagnostika

Klaaside vahetus

Muruniidukite ja trimme-rite hoiustamine ning hooldus

52 737 75 – alan@collester.ee

Ehitusteenused

Üldehitustööd, kanalisatsiooni- ja torutööd, elektritööd

Teehoovli teenus

Ekskavaator-laaduri teenus
JCB 4CX + erinevad kaevekopad + hüdrovasar

Transport (kraana + kallur)

Minitraktori teenus
Avant 520 + erinevad agre-gaadid

Sõelutud mulla, killustiku, liiva, paekivi ja raudkivi müük

Haagiste rent

50 675 02 –

paavo@collester.ee

Asume Soonda külas vanas laudakompleksis.

KEVAD 2019

Muhu Varahalduse OÜ

LEIAME SOBIVA LAHENDUSE KÕIGILE KINNISVARAGA SEOTUD KÜSIMUSTELE

Tellides meilt roomikekskavaatori koos kalluriga on roomiku transport objektile tasuta.

EHITUSMASINAD

- Roomikekskavaator CASE 40.-/h
- Kopplaadur JCB 3CX 30.-/h
- Minilaadur Avant 528 25.-/h
- Teehoovel 40.-/h
- Pinnasefrees 70.-/h
- Tõstukiga traktor Valtra 36.-/h
- Metsaveotraktor Valmet 45.-/h

VEOKID

- Kallur Volvo FMX kv 20t. 1.25/km
- Kallur Iveco 8x4 kv 20t. 1.25/km
- Väike kallur Volvo FM 1.10/km
- Metsaveok Volvo FH 1.35/km
- Fekaaliveok Scania 1.10/km
- Furgoon Mercedes Bens 1.10/km
- Treiler kv 20t. 1.25/km

MATERJALID

- Killustik fr 0-32 8,20/t
 - Killustik fr 16-32 13,80/t
 - Killustik fr 32-64 8,80/t
 - Liiv 14,20/t
 - Freesitud asfalt 14,80/t
 - Sõelutud muld 14,00/t
 - Sõelutud muld täieks 5,00/t
- Hind sisaldab täiskormaga transporti Muhus

Kui Teile teeb muret võsastunud või rapikuks muutunud kinnistu, siis paku selle korrastamist meile. Teeme maa korda ja maksame Teile pakutud töö eest väärilist tasu.

Küttepuude müük ja saekaatri teenused.

Laiema valiku ja rohkem infot pakutavate teenuste ja tehnika osas leiad meie kodulehelt

WWW.MUHUVARAHALDUS.EE
INFO@MUHUVARAHALDUS.EE

Algab **rahvusvaheline Hiite kuvavõistlus**, kuhu oodatakse fotosid hiitest ja teistest looduslikest pühapaikadest. Võistluse eesmärk on väärtustada põliste väepaikade kultuuri- ja looduspärandit, jäädvustada nende hetke seisund ning suunata inimesi pühapaiku külastama ja hoidma.

Võistluse teema on looduslikud (mitte ehitatud-rajatud) pühapaigad: hiied, pühad mäed, puud, kivid, veekogud jm looduspäigad, kus juba meie esivanemad käisid palvetamas, ravimas, ande jätmas, nõu pidamas, ennustamas jm kombetalitusi täitmas. Fotosid saab võistluse leheküljel www.maavald.ee/kuvavoiistlused üles laadida kuni 15.10.2019.

Kontserdisari ansambli 30. juubeli puhul
Ansambel ORTHODOX SINGERS Valeri Petrovi juhatusel

ORTHODOX SINGERS 30

VANAVENE, KREEKA, SERBIA VIISID, VENE JA EESTI HELILOOJATE ÕIGEUSU MUUSIKA

Laupäev, **20. juuli** kell 19.00 | **Muhu-Rinsi Kaasani Jumalaema kirik**
 Pühapäev, **21. juuli** kell 18.00 | **Saaremaa Kahtla Vassilius Suure kirik**

PILETID 10 € (täispilet) ja 5 € (soodustus pensionäridele, õpilastele, üldõpilastele)
 PILETID ON MUUGI PILETILEVI MÜÜGPUNKTIDEST JA ENNE KONTSERDI ALGUST KOHAPEAL
www.orthodoxsingers.com

Tallinna Kultuuriamet SAAREMAA VALD PILETILEVI

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Muhu Katariina kirikus

K 3. juulil kl 19 kontsert "Meie arm". Esinevad Kasseli kirikukoor, segakoor Horele ja Orissaare tütarlastekoor. Õhtu kuraator Anne Kann.

N 11. juulil kl 21 Eesti Saksofoniihingu suvekontsert. Esinevad Eesti Saksofoniihingu orkester ja Villu Veski. Repertuaar klassikalise muusikast kuni pärimusmuusika ja Muhu viisideni. Sisepäas: vaba annetust.

P 14. juulil kl 14 jumala-teenistus armulauaga.

P 14. juulil kl 22 öökontsert. Esinevad 2019 Aasta Muusik, kontratenor ja suvemuhulane Risto Joost, Villu Vihermäe *viola da gamma*-l ja Saale Fischer klavessiinil. Kavas C. Kreegi koraalitötlustest

põimituna vanamuusikaga. Kontserdi kuraator MTÜ Floridante (barokkansambel Floridante). Sisepäas vaba annetust kiriku heaks.

R 26. juulil kl 21 kontsert. Esineb organist Edoardo Narbona Kuressaare Muusikakoolist.

P 28. juulil kl 14 jumala-teenistus armulauaga.

Koguduse hooldajaõpetaja Hannes Nelis, tel 529 1881 hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Rinsi Jumalaema Kaasani püha-kuju kogudus

13. juulil kl 10 Jumalik liturgia.

20. juulil kell 19 Rinsi kirikus ansambel **Orthodox Singers**.

Hellamaa Peetruse ja Pauluse kogudus

21. juulil kl 10 Jumalik liturgia.

Teenib preester Toivo Treima, tel 5635 0051; toivo@eoc.ee

IN MEMORIAM

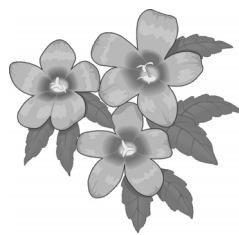
Meie hulgast lahkusid

31. mail 98-aastane **Hildegard Tüür**.
 4. juunil [11. veebruaril] 50-aastane **Veiko Kallas**.
 21. juunil 93-aastane **Salme Paist**.
 25. juunil 92-aastane **Vaike Kalbin**.

Tunneme kaasa omastele!

Lõikuskuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Lilli-Vilhelmine Riis	97 (20.8)
Maimu Saarväli	96 (28.8)
Sofia Metsküla	92 (15.8)
Hilja Saksakulm	90 (5.8)
Arnold Raim	90 (19.8)
Olga Äkke	89 (13.8)
Ariada Rosing	87 (27.8)
Alvi Toom	86 (13.8)
Jaakko Eero Juhani Salonen	85 (10.8)
Vilma Aljas	85 (16.8)
Liivi Pajust	85 (17.8)
Ülo Jagor	83 (20.8)
Ilmar Kamp	80 (9.8)
Arseni Maajärv	75 (14.8)
Väino Prii	75 (14.8)
Viivi Saaremäel	75 (17.8)

Liivi Osa	65 (1.8)
Vello Adamberg	65 (23.8)
Tõnu Tarvis	60 (13.8)
Liivi Nelander	60 (20.8)
Kulder Traumann	60 (20.8)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte alga, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

Muhu turismiinfopunkt on avatud Liival endises meierei hoones (restoran Koosta kõrval) 3. juunist 30. augustini **iga päev kell 10 – 18**.

Kuivastu postipunkt Kuivastu sadama poes avatud **T-L 10–18**.

* Ostan korteri, maja või äripinna Liiva-Viira-Piiri piirkonnas. Tel. 512 3086.

1.5. – 31.8.2019 näitus "Akkame aga ehtima. Laulupidu 150. Tantsupidu 85" Hellamaa Raamatukogus ja Hellamaa Küla-keskuses.

Liiva Raamatukogus väljapanek **Irma Järvesalu** raamatutest.

Viies avatud talude päev **21. juulil kell 10 – 17**.
 Vt www.avatudtalud.ee/et/talule

Eelteade. **Külasema 450. Küla IV kokkutulek toimub 24.8.2019 algusega 12.00**. Kõik praegused, endised, juuripidi ja lihtsalt fännid on oodatud osalema! Täpsem teave järgmises lehes.

Sihtasutus Kadunud

Telefon 6616776 (töötab 24/7), www.kadunud.ee

Otsingufondi eesmärk on anda kadunud inimeste otsingutele täiendavat ressursi selles osas, mida ei kata vabatahtlike pühendumus ning riiklikud struktuurid. Otsinguid saab toetada (püsi-)annetusega: Saaja konto: EE441010220248190225 (SEB), Selgitus: OPEROG operatiivsete otsingute ja varustuse toetuseks, või: Saaja nimi: Kadunud SA, Saaja konto: EE661010220095092013 (SEB), Selgitus: sihtasutuse tegevuse toetuseks.

Erakuulutaja, kellel puudub Muhu valla sissekirjutus: 1) tasub arve Muhu Vallavalitsuse kontole EE782200001120228703 Swedbank. Selgitus: kuulutuse avaldamine ajalehes Muhulane, 2) saadab enne avaldamist aadressile muhulane@muhu.ee maksekorralduse (pdf-i). Seejärel ilmub kuulutus lehes. (Ümberkorraldus seoses tasumata väikearvetega.)

Augusti Muhulase materjalid on teretulnud **30. juuli** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
 tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
 Muhulane ilmub kord kuus.
 Internetis www.muhu.ee
 Trükinud Saaremaa Trükikoda 500 eks.
 Hind 50 eurosent